131792 ـ تفاوتی میان نماز مرد و زن وجود ندارد

سوال

رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: همانطور که می‌بینید من نماز می‌گزارم، نماز بگزارید. آنچه از حدیث دانسته می‌شود این است که تفاوتی میان روش نماز مرد و زن نیست، نه در قیام و نه در نشستن و نه در رکوع و سجود. بنابراین من از زمانی که به سن تکلیف رسیده‌ام به همین صورت نماز می‌خوانم. اما اینجا در کنیا برخی از زنان با من جر و بحث می‌کنند و می‌گویند نمازت صحیح نیست چون شبیه نماز خواندن مردان است و مثال‌هایی را که از نظر آنان در آن نماز مرد از نماز زن متفاوت است ذکر می‌کنند، از جمله گذاشتن دستان بر روی سینه یا دست نبستن یا راست کردن کمر در هنگام رکوع و دیگر امور که من را قانع نکرد. خواهشمندم بیان کنید که آیا در نحوه‌ی ادا تفاوتی میان نماز مرد و زن وجود دارد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

«صحیح این است که نماز زن و مرد فرقی ندارد و تفاوت‌هایی که برخی از فقها ذکر کرده‌اند دلیلی ندارد و حدیثی که در سوالتان از آن یاد کردید این سخن رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ است که می‌فرماید: همانطور که می‌بینید من نماز می‌گزارم، شما نماز بگزارید که شامل همه است، و تشریعات اسلامی مردان و زنان را شامل می‌گردد مگر آنکه دلیلی بر استثنا وجود داشته باشد. بنابراین سنت این است که زن در رکوع و سجود و قرائت مانند مردان نماز بخواند، و گذاشتن دستان بر سینه بهتر است و همینطور گذاشتن آن بر زانوها در رکوع و گذاشتن آن بر زمین و روبروی شانه‌ها یا گوش‌ها در هنگام سجود، و همینطور راست کردن کمر در هنگام رکوع و آنچه در هنگام رکوع و سجود و بلند شدن از سجده‌ی اول گفته می‌شود، در همه‌ی اینها بنابر حدیث صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي با مردان یکی است. این حدیث را بخاری در صحیح خود روایت کرده است.

اما اقامه و اذان خارج از نماز است و مخصوص مردان است. در این مورد نص وجود دارد که مردان باید اقامه و اذان را به جای آورند و زنان نه اقامه دارند و نه اذان. در مورد بلند خواندن قرائت در نماز، زنان می‌توانند در نماز صبح و مغرب و عشاء بلند قرائت کنند؛ در هر دو رکعت نماز صبح، در دو رکعت اول مغرب و دو رکعت اول عشاء، همانطور که مردان این رکعات را با صدای بلند می‌خوانند».

شیخ عبدالعزیز بن باز رحمه الله